

NUORTEN ALKOHOLIKOKEMUKSET INTERNETIN
KESKUSTELUPALSTOILLA

Anniina Eskola

Minna Kokkonieniemi

Opinnäytetyö

Kevät 2010

Diakonia-ammattikorkeakoulu,

DIAK Pohjoinen

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi (AMK)

TIIVISTELMÄ

Anniina Eskola & Minna Kokkonieniemi. Nuorten alkoholikokemukset internetin keskustelupalstoilla. Oulu, kevät 2010, 47 sivua.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Pohjoinen, Sosiaalialan koulutusohjelma, sosionomi (AMK).

Opinnäytetyömme tavoitteena oli tutkia internetissä käytävien keskustelujen pohjalta saada selville nuorten alkoholin käyttöä. Opinnäytetyömme tarkoituksena oli saada selville miten nuoret keskustelevat alkoholin käytöstään keskustelupalstoilla, mitä syitä nuorten juomiseen ilmeni internetissä käytävien keskustelujen pohjalta ja millainen merkitys alkoholilla on nuorten elämään.

Opinnäytetyömme oli laadullinen tutkimus. Tutkimuksen aineisto kerättiin nuorten suosimilta keskustelupalstoilta internetistä. Tekstejä analysoidessamme käytimme menetelmänä sisällönanalyysiä. Opinnäytetyömme teoreettisen viitekehyksen muodostivat nuoret ja alkoholi sekä internetin keskustelupalstat.

Tutkimustuloksista ilmeni, että nuoret keskustelevat hyvin avoimesti alkoholiin liittyvistä asioista sekä omista päihdekokemuksistaan. Tulosten perusteella oli havaittavissa, että nuoret käyttävät alkoholia eri syiden vuoksi. Syyt vaihtelivat vakavien ongelmien hoidosta viihdekäyttöön. Lisäksi tuloksista ilmeni millaiset alkoholitottumukset nuorten keskuudessa vallitsevat. Osalle nuorista alkoholin juominen oli osa arkea, kun taas toinen ääripää olivat täysraittiiit nuoret. Heidän väliinsä jäivät alkoholia kohtuudella käyttävät nuoret.

Jatkossa olisi tarpeellista hyödyntää keskustelupalstoilta saatavaa aineistoa vastaavanlaisiin tutkimuksiin. Jatkotutkimusaiheiksi esitämme raittiiden nuorten tutkimista, nuorten tapoja hankkia alkoholijuomia sekä vanhempien osuutta nuorten alkoholitottumuksiin.

Asiasanat: nuori, alkoholi, päihteet, alkoholin käyttö, internet, keskustelupalstat

ABSTRACT

Anniina Eskola & Minna Kokkonen Oulu. Young people's alcohol use as described in the internet discussion forums. Spring 2010, 47 pages, .Language: Finnish.

Diaconia University of Applied Sciences, Diak North, Degree Programme in Social Services. Degree: bachelor of social services.

The aim of the thesis was to examine young people's alcohol use based on discussions in the internet. Also, the aim was to find out how they discuss their alcohol use in different internet forums. Further, what are the reasons why young people use alcohol and what kind of meaning alcohol has in their lives?

The scholarly thesis was qualitative. The materials were collected from young people's favourite discussion forums in the internet. The method was content analysis. The theory part consists of young people and alcohol and also the internet discussion forums.

It was found out that young people discuss very openly the things concerning alcohol and their alcohol use. They use alcohol for many different reasons. The reasons alternated from the treatment of serious problems to entertainment use. The results also show what kind of a part alcohol plays in young people's lives. Some young people were drinking daily and others were totally sober. In the middle there were those who drink alcohol in moderation.

In the future it would be appropriate to use the available material from the discussion forums in the internet. It is suggested as the follow-up research topics: Teetotaling young people and the part of parents in young people's alcohol habits.

Keywords: young people, alcohol, in toxicants, use of alcohol, internet, discussion forum

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ.....	2
ABSTRACT.....	3
JOHDANTO.....	5
1 NUORI JA ALKOHOLI.....	7
1.1 Nuoruus.....	7
1.2 Päihteet ja alkoholi.....	8
1.3 Nuorten alkoholikokeilut ja käyttötottumukset Suomessa.....	9
1.4 Alkoholin vaikutukset nuoren elämään.....	12
2 INTERNET JA KESKUSTELUPALSTAT.....	14
2.2 Internet.....	14
2.3 Yleistä keskustelupalstoista.....	15
2.4 Nuoret internetin käyttäjinä.....	16
3 TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	18
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	19
4.1 Aineiston keruu ja sisällyn analyysi.....	20
4.2 Aineiston analysointi.....	20
5 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS.....	25
6 TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	28
6.1 Viestiketjujen aihealueet.....	28
6.2 Vastausten sisältöalueet.....	29
6.2.1 Nuorten keskustelut alkoholin käytöstä keskustelupalstoilla.....	30
6.2.2 Nuoret juovat alkoholia eri syiden vuoksi.....	33
6.2.3 Nuorten alkoholitottumukset.....	36
7 TUTKIMUKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET.....	39
8 POHDINTA.....	40
LÄHTEET.....	44

JOHDANTO

Vuorovaikutuksesta internetissä on tullut keskeinen osa nuorten arkea: sähköpostin käyttö on internetin yleisin käyttötarkoitus. Nuorten kaverisuhteet hoituvat yhä enemmän verkossa. Lisäksi verkossa on tuhansia eri keskusteluryhmiä mistä tahansa aiheesta ja erilaiset sosiaaliseen tukeen, sairauksiin, mielenterveyteen, ihmissuhteiden luomiseen liittyvät verkkoyhteisöt yleistyvät huimasti. Teknologia vaikuttaa syvällisesti ihmissuhteisiin ja vuorovaikutukseen. Suhteiden vaihtuvuus ja määrä kasvavat, koska teknologia mahdollistaa paikan ja ajan ylittämisen. (Aula & Matikainen & Villi (toim.) 2006, 177.)

Päihteiden käytöllä oirehtivien nuorten ongelmiin on alettu kiinnittää lisääntyvässä määrin huomiota (Hemmilä & Annala & Holopainen 1999, 1). Internet on paikka, missä nuoret keskustelevat näistä kokemuksista hyvinkin avoimesti. Tästä syystä aihe herätti myös meidän kiinnostuksemme. Olemme valinneet aiheemme lastensuojelun näkökulmasta, koska me molemmat suuntaudumme lastensuojeluun.

Opinnäytetyömme liittyy Diak Pohjoisen kouluhankkeeseen, jonka tarkoituksena on tukea koululapsen mielenterveyttä ja psykososiaalista hyvinvointia. Opinnäytetyömme on laadullinen tutkimus nuorten päihteidenkäytöstä ja siihen liittyvistä keskusteluista internetin palstoilla. Tarkoituksenamme on saada selville, miten nuoret keskustelevat alkoholin käytöstään ja kokeiluistaan. Tekstejä analysoidessamme käytimme menetelmänä sisällönanalyysiä.

Meidän molempien kiinnostus nuorisotyöhön ja nuorisotyössä esiin tuleviin ongelmiin johdatti meidät aiheen pariin. Opiskelun aikana pääsimme harjoittelemaan nuorisotyötä erilaisissa yksiköissä. Havaitsimme päihteiden olevan suuri osa useiden nuorten elämää. Oman ammatillisen kehittymisen kannalta koimme tärkeäksi havainnoida, miten nuoret keskustelevat keskenään päihdekokeiluistaan ja kokemuksistaan.

Tutkimuksemme teoreettisessa viitekehyksessä tarkastelemme nuorten alkoholin käyttöä Suomessa sekä internetin keskustelupalstoja ja niiden käyttöä. Nuorten alkoholin käyttöä tarkasteltaessa otamme huomioon nuorten päihdekokeilut ja nykyisen päihdekulttuurin Suomessa. Internetin keskustelupalstoja tarkastellessa paneudumme nuorten internetin käyttöön.

Opinnäytetyömme keskeisiä käsitteitä ovat nuoruus, päihteet ja alkoholi. Lastensuojelulaki 2007/417 määrittää nuoruuden ikäkaudeksi, joka on, kuten ikäkaudet yleensäkin, vaikea määritellä. Lastensuojelulaki määrittelee nuoren 18–20-vuotiaaksi. Opinnäytetyössämme käsitteellä nuori tarkoitamme 12- 18-vuotiaita nuoria, koska suurin osa tutkimuksemme nuorista kuuluu tähän ikäryhmään.

Suomen alkoholilain mukaan alkoholipitoisella aineella tarkoitetaan sellaista ainetta tai tuotetta, joka sisältää enemmän kuin 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia Suomen alkoholilainsäädännössä on kirjattu säädöksiä alkoholirikoksista, kuten alkoholin kotivalmistuksesta. (Alkoholilaki 1994/1143.)

1 NUORI JA ALKOHOLI

Tutkimuksemme tarkoituksena oli tutkia nuorten alkoholinkäyttöä internetissä käytävien keskustelujen pohjalta. Haluamme aluksi avata muutamia käsitteitä, jotka näemme tutkimuksen kannalta keskeisenä. Nämä käsitteet ovat nuoruus, päihteet ja alkoholi, internet ja keskustelupalstat.

1.1 Nuoruus

Nuoruutta on hankala määritellä tarkalleen tiettyyn ikään kuuluvaksi. Nuoruuden loppumista on vaikeampi määritellä, kuin sen alkamista. Yleisesti on katsottu, että nuoruus alkaa biologisista muutoksista, puberteetista. Fyysistä kehitystä tarkasteltaessa nuoruus on melko helposti jaettavissa eri ikävaiheisiin. (Aaltonen, Ojanen, Vihunen & Vilen 2007, 18.) Yleisesti nuoruus jaetaan varhaisnuoruuteen (12–16-vuotta), nuoruuden keskivaiheeseen (16–19-vuotta) ja myöhäisnuoruuteen (19–25-vuotta). Nuoruutta kuvataan yleisesti suurten muutosten ajaksi ja se määritellään usein siirtymävaiheeksi aikuisuuteen. Tässä vaiheessa nuori kasvaa fyysisesti, psyykkisesti, sosiaalisesti ja älyllisesti. (Leisto & Tuomikoski-Koukkula 2005, 12; Nuorten päihdeongelmien kohtaaminen 1992, 15.)

Identiteetin etsintä kuuluu olennaisena osana nuoruuteen. Nuoruudessa ihmisen identiteetti paikantuu uudelleen. Nuoruus on yksi merkittävimmistä ajanjaksoista, jolloin ihminen muokkaa omaa persoonallisuuttaan. Silloin irtaannutaan lapsuuden sidoksista ja kasvetaan aikuisuuteen. Identiteetin kehitysvaiheessa nuorelle kehittyy itsenäinen päätöksentekokyky. Identiteettiin liitetään erilaisia rooleja, joita nuori pyrkii omaksumaan ja harjoittelemaan. (Leisto & Tuomikoski-Koukkula 2005, 12- 13; Aaltonen ym. 2007, 74.)

Persoonallisuuden kehityksen vaiheissa nuori on altis ympäristön vaikutteille. Nuori hakee muiden hyväksyntää ja pyrkii muotoilemaan omia tavoitteitaan sosiaalista ympäristöään myötäillen. Nuori voi tuntea toveripiirin paineet kovina

yrittäessään tulla hyväksytyksi ja kuuluakseen johonkin tiettyyn ryhmään. (Leisto & Tuomikoski- Koukkula 2005, 13.) Lisäksi tämän kehityksen vaiheen aikana on tyypillistä, että nuori harjoittelee itsenäistä päätöksentekoa ja erilaisia rooleja kotona, koulussa sekä vapaa-ajalla. Nuori taistelee saadakseen enemmän vapautta, mutta ei ole vielä kykenevä ottamaan vastuuta kaikista tekemisistään. (Aaltonen ym. 2007, 79.)

Ystävyysuhteet ja ryhmään kuuluminen ovat hyvin tärkeitä asioita nuoren elämässä. Toimivat ystävyysuhteet ikätovereihin edesauttavat tasapainoisen itsetunnon kehittymisessä. (Nilsson 2001, 323.) Varhaisnuoruuden loppupuolella ikätovereiden hyväksyntä ja arvot voivat olla vanhempien näkökulmia tärkeämpiä. Nuori haluaa irrottautua vanhemmistaan ja viettää enemmän aikaansa kavereiden seurassa. Oman itsenäisyyden ja identiteetin kehittämisessä rajojen koettelu ja sosiaalisuuden toteuttaminen jäsenyhteisöissä onkin tärkeää. (Leisto & Tuomikoski- Koukkula 2005, 13; Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila 2006, 147.)

Murrosiässä nuori voi ilmaista itseään eri tavoin ilmenevällä riskikäyttäytymisellä. Näkyvimpiä piirteitä sille on järjestyksen, normien ja yhteiskunnan vastustaminen. Nuori kokeilee mahdollisuuksiaan ja asettaa itsensä alttiiksi. Sille on tyypillistä se, että nuori haluaa mahdollisimman paljon voimakkaita kokemuksia ja elämyksiä tässä ja nyt. Riskikäyttäytyminen on tapa nuorelle ilmaista itseään ja vähentää nuoruudelle tyypillistä epätodellisuuden tunnetta. Riskikäyttäytymisellä on aina sosiaalinenkin merkityksensä. Se voi ilmentyä esimerkiksi alkoholin käyttönä. Se on osa nuorisokulttuuriin kuuluvaa arkipäivän hallintaa ja elämäntapaa. (Aaltonen ym. 2007, 284.)

1.2 Päihteet ja alkoholi

Päihteillä tarkoitetaan laajassa merkityksessä sekä laillisia, että laittomia päihdyttäviä aineita (Mönkkönen 1999, 6). Päihteet voidaan jaotella usealla tavalla. Päihteisiin kuuluvat kaikki ne aineet, jotka elimistöön joutuessaan aiheuttavat ihmisessä päihtymyksen tunteen ja/tai humalatilan. Tämän

määrittelyn perusteella päihteiksi luokitellaan alkoholi, tupakka, lääkkeet, tekniset liuottimet, huumausaineet sekä anaboliset steroidit. (Senu 2009.)

Alkoholi on päihdyttävä neste, joka väärinkäytettynä aiheuttaa riippuvuutta ja sitä kautta monenlaisia terveydellisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia ongelmia. Alkoholi on nopeimmin saatavissa oleva ja kaikkialla maailmalla eniten käytettävä päihde. Sen suosio nuorten keskuudessa johtuu siitä, että se on sosiaalisesti hyväksytty, laillinen sekä syvästi kulttuuriimme juurtunut päihde. (Mönkkönen 1999, 6.) Suomalaiselle kulttuurille tyypillistä on, että alkoholia juodaan nimenomaan humalatarkoituksessa. Silloin kun alkoholia juodaan, halutaan sen myös vaikuttavan päihdyttävästi (Lahti 2001, 95.)

Ihmiset ovat juoneet alkoholia jo melkein seitsemän tuhatta vuotta. (Ketchman & Asbury 2000, 14) Alkoholilla on yleensä välitöntä vaikutusta yksilön tunnetilaan. Se aiheuttaa esimerkiksi estojen katoamista ja hyvinvoinnin tunnetta. Alkoholin suurkulutuksesta puhutaan silloin, kun alkoholin käyttö ylittää terveysriskirajat ja suositukset. Liiallisen käytön seurausta voi olla alkoholimyrkytys, joka puolestaan voi johtaa jopa kuolemaan. (Mönkkönen 1999, 6.)

1.3 Nuorten alkoholikokeilut ja käyttötottumukset Suomessa

Monille nuorille on tärkeää tehdä kokeiluja elämänalueilla, jotka voi selkeästi yhdistää aikuisuuteen kuuluviksi. Esimerkiksi seksuaalisuus ja päihteiden käyttö ovat tällaisia asioita. Alkoholia kokeilemalla ja käyttämällä nuori voi yrittää saavuttaa aikuisuutta nopeammin. (Leisto & Tuomikoski-Koukkula 2005, 16.)

Varhaisnuoren siirtyessä yläasteelle muuttuu hänen suhtautumisensa myös päihteisiin, joskin yksilöllisiä eroja voi olla. Kielteinen asenne alkoholiin voi muuttua kasvun myötä uteliaisuudeksi ja kokeilujen kautta positiiviseksi kokemukseksi. (Lappalainen-Lehto ym. 2007 43.) Alkoholiin tutustutaan yleensä 12–16 vuoden ikäisenä. Silloin nuoren suhtautuminen alkoholiin muuttuu,

lapsuusiän vahva moraalisointi loppuu ja omaan alkoholin käytön harjoittelu alkaa. (Aaltonen ym. 2007, 295.)

Nuoret eivät aina tarvitse erityistä syytä alkoholin tai muiden päihteiden kokeiluun. Osa nuorista aloittaa alkoholikokeilut kavereiden painostuksesta, koska haluavat tietyn ryhmän hyväksynnän. Halu kuulua tiettyyn kaveriporukkaan voi lisätä riskiä päihderiippuvuuteen. (Leisto & Tuomikoski-Koukkula 2005, 65.)

Päihteiden kokeilijoiden ja käyttäjien kokemukset ja mielikuvat päihteistä ovat yleensä aluksi jännittäviä ja myönteisiä. Päihteitä käytetään usein niiden positiivisten vaikutuksien vuoksi eikä kukaan päihteitä kokeileva edes ajattele jäävänsä kiinni päihteiden käyttöön saati että tulisi riippuvaiseksi päihdyttävistä aineista. (Lappalainen-Lehto ym. 2007, 65.)

Usein alkoholia kokeillaan mahdollisuuden tarjoutuessa, asiaa sen ihmeemmin suunnittelematta. Kokeilu voi loppua yhteen kertaan, mutta jos nuori kokee saavansa alkoholista mielihyvää, voi alkoholin käyttö jatkua. Alussa nuoren sietokyky alkoholiin ei ole kasvanut. Kokeilun jälkeen alkoholin käyttö ei useinkaan jatku kovin säännöllisesti. Alussa kavereiden vaikutus on usein alkoholin vaikutusta huomattavasti suurempi. (Suomen Vanhempainyhdistys ry 1994, 30.)

Pitkään jatkuneen kasvun jälkeen alle 18-vuotiaiden suomalaisnuorten alkoholinkäyttö on osoittanut viime vuosina vähenemisen merkkejä. Joidenkin nuorten ikäryhmien osalta juominen on jopa vähentynyt aikaisemmista vuosista. (Tigerstedt 2007, 89.) Kokonaiskulutuksessa nuoret käyttävät yhä edelleen runsaasti alkoholia, mutta tämänkin ryhmän keskuudessa on havaittavissa eriarvoistumista. Sellaisilla, joilla on hyvä koulutus ja hyvät lähtökohdat, on pienempi riski alkoholi ongelmiin kuin muilla. Jo nuorena on ennustettavissa miten alkoholin käyttö tulevaisuudessa kehittyy. (Lappalainen-Lehto ym. 2007 44.)

Lainsäädäntöömme on kirjattu selkeästi, että päihteet eivät kuulu alle 18-vuotiaalle. Silti useat suomalaiset lapset kasvavat alkoholimyönteisessä, jopa alkoholia ihannoivassa ilmapiirissä. Alkoholin näkyvyys ja yleisyys vahvistavat sitä käsitystä, että päihteiden käyttö kuuluu elämään ja on osa aikuistumisprosessia. (Kuuskoski 2005.)

Nuoret ja alkoholi 2007 tutkimuksen mukaan nuorten omista kokemuksista ilmenee, että heillä on hyvin erilaisia tapoja juoda alkoholia, myös harmittomia. Humalan kokemus ja juomistavat kuuluvat oleellisesti sosiaalisuuteen eli ryhmän, yksilön ja yhteisön suhteisiin. (Lappalainen-Lehto & Romu & Taskinen 2007, 43.)

Nuorten päihteiden käytöstä on tehty useita erilaisia tutkimuksia. Jyrki Katajamäki ja Marja Snellman ovat tutkineet ala-aste iässä alkoholin käytön aloittaneiden elämää ala- ja yläasteella. Tutkimus on pro gradu tutkielma Tampereen yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnassa vuonna 1999. Tutkimuksen tarkoituksena on ollut kuvata ala-astella alkoholin käyttönsä aloittaneiden nuorten alkoholin ja muiden päihteiden käyttöä. Tutkijat ovat pohtineet erityisesti haastateltavien alkoholin käytön varhaiseen aloittamiseen liittyviä tekijöitä. Tutkimuksen kohteena on ollut kuusi yläaste ikäistä nuorta. Tutkimukseen tarvittava tieto on kerätty teemahaastattelun ja kyselylomakkeen avulla. Tulokset osoittivat, että perheellä ja kavereilla on merkitystä alkoholin käytön varhaiselle aloittamiselle. Lisäksi tutkimus osoitti, että yhteiskunta vaikuttaa lasten alkoholi asenteisiin ja alkoholin käyttöön. (Katajamäki, Snellman 1999.)

Riikka Harvisalo on tehnyt vuonna 2006 pro gradu- tutkielman aiheesta ”Kaikki eivät tajua kuinka vaarallisia ne ovat”. Tutkimuksen tarkoituksena on tutkia Kajaanilaisten yhdeksäs luokkalaisten päihteiden käyttökokemukset, käytön syyt sekä kokemukset päihdekasvatuksesta. Tutkimuksen aineiston keruu suoritettiin Kajaanin kouluilla vuonna 2006. Tutkimus oli survey- tutkimus ja aineisto internetissä olleilla puolistrukturoidulla kyselylomakkeella. Tulosten mukaan päihteistä on tullut nuorten mukaan tapa ja niistä ollaan riippuvaisia, sekä niiden käyttöön vaikuttavat erityisesti kaveripiiri. Tutkimuksesta käy

selville, että nuoret pitivät koulua sekä entistä päihteiden käyttäjää tehokkaimpina päihdekasvattajina. (Harvisalo 2006.)

Leisto & Tuomikoski- Koukkula (2005, 3) tutkimuksessa tulokset kohdistuvat tyttöjen päihteiden käytön, sille altistavien tekijöiden, puuttumistilanteen ja intervention kautta. Tulokset osoittivat, että tyttöjen päihteiden käytön keskeisin päämäärä oli se, että oli pakko juottaa itsensä väkevään humalaan joka viikonloppu.

1.4 Alkoholin vaikutukset nuoren elämään

Alkoholin käyttö vaikuttaa nuoren ihmisen elämään monin tavoin. Juominen vaikeuttaa nuoren identiteetin kehitykseen, tunne-elämän kypsymiseen ja eheän minäkuvan rakentumiseen. (Söderling 1993, 97–98.) Nuoren alkoholin käyttö näkyy monenlaisena pahoinvointina useissa perheissä. Toistuva alkoholin juominen voi aiheuttaa aggressiivisuutta, itsetunto-ongelmia ja itsetuhoista elämishakuisuutta. (Leisto & Tuomikoski-Koukkula 2005, 16.)

Nuorten alkoholinkäyttöä tutkittaessa on todettu, että he juovat mieluummin iloon kuin suruun. Käyttö voi olla monenlaista: kokeilua, haitatonta satunnaiskäyttöä, viihdekäyttöä, suurkulutusta, varhaisvaiheen ongelmakäyttöä tai päihderiippuvuutta. Jatkuessaan ongelmakäyttö aiheuttaa muun muassa muistihäiriötä, unettomuutta sekä jaksamattomuutta. Nuori tosin uskoo omiin voimavaroihinsa, eikä koe päihteiden terveyshaittoja itselleen ajankohtaisiksi ” Ei minulle mitään satu. Ongelmat koskevat muita”, on varsin tavallista ajatustapaa. (Lappalainen-lehto ym.2007, 45.)

Masentunut ja ahdistunut nuori omaksuu muita helpommin tavan käyttää alkoholia liiallisesti. Huolet pyritään liuottamaan alkoholiin ja elämästä yritetään saada siedettävämpää humalan avulla. Humaltuminen on pakokeino nuorelle

päästä hetkeksi pois vaikeasta elämäntilanteesta. Ongelmat kuitenkin palaavat seuraavana päivänä, kenties entistä ahdistavimpina. (Aaltonen ym. 2007, 296.)

Alkoholin ongelmakäyttäjät muodostavat usein omia ryhmiään, joissa kanssakäyminen keskittyy päihteiden ympärille. Ongelmakäyttäjän nuoren ja muiden ihmisten välille syntyy ristiriitatilanne, jonka takia nuori saattaa eristäytyä muista. Alkoholin ongelmakäyttäjillä on huomattava riski joutua rikoksen uhriksi tai rikoksen tekijäksi. Alkoholin käyttö ja väkivaltarikollisuus ovat aina liittyneet vahvasti toisiinsa. Pahoinpitelyrikoksista ja kuolemaan johtaneista väkivaltarikoksista yli puolet tehdään alkoholin vaikutuksen alaisena. (Lappalainen-Lehto ym.2007, 46–47.)

Nuorille alkoholin käytöstä koituu yllätyksiä kokemattomuuden ja pienemmän ruumin koon vuoksi. Alkoholin aiheuttamien aivomuutosten vakavuuteen vaikuttaa juomatapa ja alkoholin määrä. Haitalliseksi koetaan udein jatkuva humalajuominen ja siihen liittyvät krapulat tai vieroitusoireet. Toistuessaan nämä ennustaa nuorilla huonompaa suoriutumista tiedollista kykyä mittaavissa tehtävissä. Nuorilla ei ole varttuneiden tottumusta ja kokemusta alkoholista, minkä takia he kestävät sitä vähemmän. (Alko 2007.)

2 INTERNET JA KESKUSTELUPALSTAT

2.1 Internet

Internetin juuret juontavat 1960- luvulle, jolloin Yhdysvaltojen puolustusvoimat aloittivat hajautetun tietoliikenneverkkojen tutkimisen ja siihen perustuvan ARPANET- projektin. Projektin tavoitteena oli luoda mahdollisimman vaaraton ja haavoittumaton tiedonsiirtoverkko armeijan käyttöön. ARPANET prototyyppi kuitenkin lakkautettiin vuonna 1990, ja sen tilalle luotiin korvaava NSFNET. Kuitenkin merkittävä askel internetin leviämiseksi oli WWW:n eli WORLD WIDE WEBIN kehittäminen 1990- luvun alussa. Ensimmäinen WWW- palvelin otettiin käyttöön vuonna 1992. Tämä selain avasi helppokäyttöisen tien internetiin meille jokaiselle. (Haasio 2008, 11.)

1990- luvun puoliväliin tultaessa Internet ei vielä ollut saavuttanut laajamittaista suosiota kansan keskuudessa. Sen käyttötarkoitukset sijoituivat enimmäkseen oppilaitoksiin ja suurin osa käyttäjistä oli tuolloin nuorehkoja, hyvin koulutettuja miehiä. 1990- luvun loppuun mentäessä verkon suosio ja tunnettavuus kasvoivat. Internet- liittymien ja tietokoneiden määrä lisääntyi nopeasti. 2000- luvun alkupuolella siirtyminen kiinteisiin verkkoyhteyksiin mahdollisti myös entistä nopeamman verkon leviämisen kotitalouksiin. (Haasio 2008, 11.)

Nykypäivänä internet on osa suomalaisten arkea. On tutkittu, että 79 prosenttia suomalaisista käyttää nettiä. Internetiä käytetään niin asiointiin, tiedonkeruuseen, itsensä viihdyttämiseen kuin kommunikointiinkin niin työssä kuin vapaa-ajalla. Internetin käyttötarkoitukset vaihtelee mielenkiintomme ja työtehtävien mukaan. Lisäksi internet viihteellistyy päivä päivältä enemmän. Treffipalvelut, pelit, chatit, keskusteluryhmät ja harrastesivustot ovat palveluja, joita moni meistä käyttää vapaa- ajan viettämistarkoituksiin. (Haasio 2008, 12.)

Internetin käyttöön ei liity kenellekään kansalaiselle minkäänlaisia käyttörajoituksia. Kuka tahansa meistä voi tuottaa ja käyttää internetissä

välitettävää tietomateriaalia. Internetiä ei hallinnoi, eikä omista kukaan, osoitteiden antamista lukuun ottamatta. Kaikki, jotka käyttävät internetiä on mahdollisuus seurata erilaisia uutis- ja keskusteluryhmiä, joissa aiheena voi olla mitä tahansa yleistä kiinnostusta herättävät asiat, kuten esimerkiksi politiikka, harrastukset, opiskelu, uskonto tai elämäntilanne. Jokainen internetyhteyden omistaja voi lukea muiden viestejä, kommentoida niitä ja avata itse uusia keskusteluketjuja. (Hyppönen, Joutsu, Ojala 2007, 424–425.)

2.2 Yleistä keskustelupalstoista

Keskustelufoorumit eli keskustelupalstat ovat internetin ympäristössä toimivia keskustelusivustoja, joilla keskustelijat vaihtavat julkisia viestejä omien kiinnostusten kohteiden pohjalta (Seppälä 2008, 6). Keskusteluryhmissä tapahtuva keskusteleminen ei ole reaaliaikaista. Niissä on mahdollista joko lukea toisten lähettämiä viestejä tai osallistua keskusteluun lähettämällä niihin joko omia keskustelun avauksia tai kommentoida muiden lähettämiä kirjoituksia. Keskusteluryhmiä voidaan käyttää viihteellisiin tarkoituksiin tai apuna tiedon hankinnassa. (Haasio 2007, 211.)

Keskustelupalstojen rakennetta voidaan kuvailla seuraavasti. Keskustelupalstat koostuvat erilaisista kategorioista, mitkä sisältävät laajat aihealueet. Kategoriat koostuvat erilaisista foorumeista, jotka taas sisältävät tarkemmat aihealueet. Foorumit ovat vasta niitä, jotka koostuvat yksittäisten keskustelijoiden lähettämistä viesteistä. (vBulletin Community Forum 2008.)

Palstat ovat joukkoviestintäväline, jossa kuka tahansa voi kirjoittaa mielipiteensä julki muiden luettavaksi (Joensuu 2007, 31). Lisäksi keskustelun yleisöä ei voi mitenkään havaita tai määrittää, koska keskustelussa on useimmiten pelkkiä lukijoita (Aula ym. 2006, 179).

Internetissä on valtavat määrät erilaisia keskusteluryhmiä. Osa niistä on suljettuja, osa avoimia. Keskusteluryhmät käsittelevät kaikkia asioita harrastuksista ammattiasioihin, maailmankatsomuksista viihdeilmiöihin. Sen lisäksi useilla yhdistyksillä ja saiteilla on omat keskusteluryhmänsä, jonne kaikki halukkaat saavat osallistua. (Haasio 2007, 215.) Keskustelufoorumit ovat selkeästi itsenäisiä yhteisöjään omine sosiaalisine rakenteineen (Seppälä & Mikkola 2004, 41).

Verkossa voi toimia nimimerkillä, salanimellä, omalla nimellään tai täysin anonymisti. Keskustelupalstoilla ollaan usein liikkeellä nimimerkin varassa. Verkossa esiintyvät henkilöt eivät usein ole niitä, miltä päällepäin näyttävät. (Aalto & Uusisaari 2009, 114–115.)

2.3 Nuoret internetin käyttäjinä

Internet on nykypäivänä lasten ja nuorten keskuudessa suosittu ja tärkeä osa heidän välistä kommunikaatiokulttuuriaan. Sitä on alettu pitää pikemmin itsestään selvänä osana elämää, kuin vain ainoastaan viestintävälineenä. Internet on mahdollistanut nuorille oman ”kielen”, jonka avulla he voivat erottua vanhemmistaan käyttämällä nuorille ominaisia ilmaisutapoja kuten hymiöitä ja lyhenteitä. (Joensuu 2007, 23.)

Nuorille käyttäjille internetistä on muodostunut laaja viestintäväline. Sen avulla reaali maailmassa he tutustuvat uusiin ihmisiin sekä pitävät yhteyttä jo tutuksi tulleisiin henkilöihin. On tutkittu, että tytöt keskustelevat verkon kautta enemmän täysin tuntemattomien ihmisten kanssa. Myös uusien ystävyysuhteiden syntyminen tapahtuu yhä useammin verkon välityksellä. Nuoret ovat kokeneet, että internet mahdollistaa luottamuksellisten ihmissuhteiden syntymisen ilman tapaamista. (Joensuu 2007, 27.)

Lasten ja nuorten minän kehitykselle sosiaalinen internetin käyttö antaa erilaisia mahdollisuuksia, etenkin kun heillä on mahdollisuus keskustella täysin

anonyymisti. Kommunikointi helpottuu, koska fyysiset ominaisuudet, kuten ulkonäkö, eivät vaikuta vuorovaikutukseen verkossa. Internetissä keskusteleminen mahdollistaa nuorelle erilaisten identiteettien kokeilemisen, joka tarjoaa erilaisia keinoja rakentaa todellista minäänsä. (Joensuu 2007, 28.)

3 TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyömme tarkoituksena on saada selville, miten nuoret käyttävät alkoholia ja miten se ilmenee internetissä.

Tutkimuskysymyksiämme ovat:

1. Miten nuoret keskustelevat alkoholikokeiluistaan ja käytöstä internetin keskustelupalstoilla?
2. Mitä syitä nuorten juomiseen ilmeni internetissä käytävien keskustelujen pohjalta?
3. Millainen merkitys alkoholilla on nuorten elämään internetissä käytävien keskustelujen perusteella?

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusmenetelmällä. Laadullisella aineistolla tarkoitetaan pelkistetyimmillään sellaista aineistoa, joka on ilmaisultaan tekstiä. Teksti voi olla syntynyt tutkijasta riippuen tai hänestä riippumatta. Tämän tutkimuksen aineisto on tuotettu alusta loppuun meistä riippumatta. Kvalitatiivisia tutkimustuloksia ei voida pitää ajattomina ja paikattomina vaan historiallisesti muuttuvina ja paikallisina. (Eskola & Suoranta 1998, 15–17.) Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään tutkimaan aineistoa mahdollisimman kokonaisvaltaisella otteella (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 2001, 152).

Kvalitatiivista tutkimusmenetelmää on hyödynnetty monenlaisissa tutkimuksissa jo vuosikymmeniä, ja vuosi vuodelta se on edelleen vahvistanut asemaansa osana nykyaikaista tutkimustyötä. Laadullisessa tutkimuksessa analyysin pääpaino on numeeristen arviointien sijaan mielipiteiden sekä niiden syiden ja seurausten tarkastelussa: jakaumien ja keskiarvojen sijaan keskitytään johtopäätösten tekemiseen moniulotteisemmasta aineistosta. Kvalitatiivinen tutkimus vastaa muun muassa kysymyksiin mitä, miksi ja kuinka. Laadullisen tutkimuksen tyyliä voi luonnehtia diagnosoivaksi, kuvailevaksi, arvioivaksi ja jopa luovaksi. (Taloustutkimus 2007.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen aineisto kerätään usein niin sanotusti luonnollisista tilanteista. Tutkittavan ilmiötä käsitellään usein tarkasti ja tietynlaisena kokonaisuutena. Laadullisen tutkimusaineiston analyysi koostuu kahdesta vaiheesta, havaintojen pelkistämisestä ja arvoituksen ratkaisemisesta. Käytännön tutkimustyössä nämä vaiheet nivoutuvat aina vahvasti toisiinsa. (Alasuutari 2001, 30–31.) Kvalitatiivisen tutkimuksen tekijällä on tietynlaista vapautta toteuttaa tutkimustaan, sillä laadullisen tutkimukseen kuuluu suunnittelun joustavuus ja toteutus. On yleistä, että tutkimussuunnitelma elää tutkimusprosessin edetessä. (Eskola & Suoranta 1998, 14–15.)

Aineiston keruu, analyysi, tulkinta ja raportointi kietoutuvat vahvasti toisiinsa. Laadulliseen tutkimukseen liittyy objektivistinen näkökulma: Tutkimus kohdetta katsellaan ikään kuin ulkoapäin, puolueettoman päältä katsojan näkökulmasta. Tutkijat pyrkivät säilyttämään tutkittavan ilmiön sellaisena kuin se on. (Eskola & Suoranta 1998, 15–17.) Laadullisen aineiston analyysissä on aina kysymys merkityksen käsitteestä ja merkityksellisen toiminnan tutkimisesta. Aineiston analysointi tapahtuu siten, että tutkimuksesta saadut havainnot yhdistetään toisiinsa ja niistä tehdään yhdistetty, uudelleen muodostettu havainto. Laadullisessa analyysissä poikkeustapauksia ei suljeta asiayhteyden ulkopuolelle vaan ne sallitaan mukaan tutkimukseen. (Töttö 2000, 27.)

Internetin tarjoamia mahdollisuuksia voidaan hyödyntää nyt myös kvalitatiivisen tutkimuksen tekemisessä. Internetin avulla voidaan tavoittaa selvästi aiempaa tehokkaammin myös ne kuluttajaryhmät, joita olisi muuten haastavaa saada osallistumaan tutkimuksiin. (Taloustutkimus 2007.) Meidän tapauksessa tutkittava ryhmä oli nuoret, jotka eivät välttämättä halua osallistua sellaiseen tutkimukseen, jossa heidän henkilökohtaisia valintojaan tarkastellaan.

4.1 Aineiston keruu ja sisällyn analyysi

Seurasimme nuorille suunnattuja keskustelupalstoja kevään 2009 ajan. Löydettyämme keskustelupalstoja, joissa keskusteltiin nuorten päihteidenkäytöstä, valitsimme niistä suosituimmat ja aiheemme kannalta sopivimmat. Keräsimme kesällä 2009 toukokuu- elokuu välillä kasaan kolmen eri keskustelupalstan avulla nuorten keskusteluja alkoholin käytöstä. Rajasimme etsinnät 12- 18-vuotiaiden käymiin keskusteluihin. Lisäksi poimimme ainoastaan keskusteluja, jotka liittyvät tutkimuskysymyksissä esiin tuleviin aiheisiin.

Olemme karsineet keskusteluista aiheet, jotka eivät liity millään tavalla aihepiiriimme. Keskusteluihin osallistui runsaasti täysin aiheettomia

kommentteja, jotka olemme jättäneet huomioimatta. Luotettavuuden ja eettisyyden kannalta koimme tärkeäksi, että emme huomioineet myöskään keskusteluita, joissa mainittiin tunnisteivissa olevia asioita tai nimiä.

Löysimme tutkimusaineistoiksi soveltuvia keskustelupalstoja kahdesta eri lähteestä: Suomi24-keskustelupalsta ja Hevostalli.net- sivustolta. Suurimman osan viesteistä löysimme Suomi24-keskustelupalstalta. Suomi24-keskustelupalsta on kotimaisista keskustelupalstoista suosituin. Palveluun lähetetään päivittäin jopa 30 000 viestiä (Seppälä 2008, 29). Suomi24-keskustelupalstoilta löytyy nuorille suunnattuja keskustelukategorioita yhteensä 23 kappaletta.

Tutkittavan aineiston sivumääräksi kertyi yhteensä 51 A4 kokoista sivua. Suomi24.fi nuorten keskustelupalstalta käytimme kolmea eri kategoriaa, joista löytyi päihteiden käyttöön liittyviä keskusteluja. Kategorioista löysimme 8 viestiketjua, joita käytimme tutkimustuloksiin. Hevostalli.net- sivuston keskustelupalstalta tutkimukseen löytyi yksi kategoria ja viestiketju, joissa nuoret keskustelivat alkoholin käytöstä. Yhteensä viestejä kummastakin keskustelupalstasta löytyi 161 kappaletta. Viestien pituudet vaihtelivat muutamasta lauseesta yhteen A4 pituiseen kirjoitukseen. Tutkimuksen tulokset ja aihealueet pohjautuvat kaikki 161 viestin aineistoon.

Analysoimme aineistomme sisällönanalyysi menetelmällä. Sisällönanalyysi on menettelytapa, jolla voidaan analysoida dokumentteja tasapuolisesti ja johdonmukaisesti. Sisällönanalyysia voidaan käyttää päiväkirjojen, kirjeiden, puheiden, raporttien, dialogien, artikkeleiden ja muun kirjallisen materiaalin analyysiin. Sisällön analyysillä pyritään saamaan kuvaus tutkittavasta ilmiöstä yleisessä ja tiivistetyssä muodossa. Tutkimuksessamme käytämme aineistolähtöistä analyysi menetelmää eli tutkimme aineistoamme induktiivisesti. (Kynge & Vanhanen 1999, 5.)

Teemoittelulla tarkoitetaan laadullisen aineiston pilkkomista ja ryhmittelyä samojen aihepiirien alle. Näin on mahdollista vertailla tiettyjen teemojen esiintymistä aineistossa. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 2001, 152.) Jos tutkittavaa aineistoa on paljon, sen teemoittelu auttaa pitämään tutkittavat asiakokonaisuudet erillään toisistaan.

Sisällönanalyysi voidaan jakaa kolmeen eri vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa aineistoa pelkistetään kysymällä aineistolta tutkimuskysymyksiä. Pelkistämällä tarkoitetaan sitä, että aineistosta koodataan ilmaisuja, jotka liittyvät tutkimustehtävään. Toista vaihdetta kutsutaan ryhmittelyksi. Ryhmittelyssä etsitään pelkistettyjen ilmaisujen erilaisuuksia ja yhtäläisyyksiä. Samaa tarkoittavat ilmaisut yhdistetään samaan luokkaan eli alaluokkiin. Kolmannessa vaiheessa analyysia jatketaan yhdistämällä samansisältöiset luokat toisiinsa muodostaen niistä yläluokkia. Näitä luokkia yhdistämällä saadaan lopulta selville tutkimuskysymyksiin vastaukset. (Kyngäs & Vanhanen 1999, 5.)

4.2 Aineiston analysointi

Aloitimme aineiston analysoinnin etsimällä internetistä nuorten suosimia sivustoja, jotka sisälsivät keskustelupalstoja. Löydettyämme sopivat sivustot, etsimme keskustelupalstoilta kategoriat, jotka liittyivät jotenkin tutkittavaan aiheeseemme. Oikeat kategoriat löydettyämme etsimme niistä nuorten välisiä keskusteluja, jotka liittyivät jollakin tapaa heidän alkoholin käyttöönsä. Tämän jälkeen liitimme keskustelut asiakirjakansioon, samantyylliset ja samaa asiaa sisältävät keskustelut toistensa perään. Tämä analysoinnin vaihe oli erittäin hidas ja mielipiteitä herättävä.

Lajittelun jälkeen poistimme teksteistä sellaiset osiot joista ei saanut irti minkäänlaista tietoa tutkimustamme ajatellen. Samoin otimme pois sellaiset keskustelut, joiden sisältö oli erittäin asiatonta tai loukkaavaa. Jouduimme myös

sulkemaan ulkopuolelle sellaiset keskustelut tai keskustelun osat, joissa mainittiin nimiä, paikkakuntia, paikan nimiä tai muita tunnistettavissa olevia asioita.

Seuraava analysoinnin vaihe oli poimia keskusteluista sellaisia osa- alueita, jotka liittyivät tutkimuskysymyksissä esiin tuleviin aiheisiin. Jäsensimme kaikki jäljelle jääneet keskustelut tutkimuskysymysten mukaisesti toisistaan erillisiin osa-alueisiin. Säilytimme kuitenkin aivan alkuperäiset keskustelut omana asiakirjakansionaan, jotta saimme pidettyä eri kategorioihin kuuluvat keskustelut erillään toisistaan. Välillä oli antoisa palata takaisin alkuperäiseen tekstisisältöön ja tarkastella, vastasivatko tutkimuksesta saadut tulokset niitä ennakkokäsityksiä, joita meillä molemmilla oli ennen tutkimuksen tekemiseen ryhtymistä.

Lukiessamme läpi jäsenneiltyjä ja aihepiirin mukaan luokiteltuja keskusteluja, kirjoitimme erilliselle paperille keskusteluiden pääaiheet ylös. Näistä pääaiheista kokosimme paperille laajan käsitekartan, jonka avulla saimme muotoiltua pääteemat, jotka vastasivat kolmeen esittämäämme tutkimuskysymykseen. Seuraavaksi muodostimme varsinaiset pääluokat, jonka jälkeen yhdistimme keskusteluista sopivat alaluokat ja yläluokat. Tämän jälkeen pohdimme, mikä on näistä luokista yhteen vedettävä kokonaisuus eli yhdistävä luokka. Näistä luokista saimme koottua työhömmme varsinaiset tulokset, joista kokosimme laadullisen tutkimusmenetelmän analysoinnille tyypillisen taulukon. Jokainen taulukolle tehtiin lyhyt esittely, jossa kerrotaan tarkemmin mistä taulukosta on kyse. Taulukon jälkeen havainnoimme sitä sopivilla tekstinpätkillä ja viestiketjun osilla.

Alkuperäiset tutkimuskysymykset vaihtuivat analysointia tehtäessä moneen otteeseen. Mitä enemmän kiinnostavia keskusteluita luki ja yhdisteli, sitä helpompaa oli jäsentää myös tutkimuskysymykset selkeämmäksi ja aineistoa vastaaviksi. Viestiketjujen monipuolisuuden ja nuorten kirjoitustyylien vuoksi oli aluksi vaikeaa saada kokonaiskuvaa keskusteluista. Lisäksi oli haastavaa löytää keskusteluista rajaamaamme ikäluokkaan kuuluvia keskustelijoita. Monet

keskustelijat eivät tuo ikäänsä esille kirjoittaessaan kyseisille keskustelupalstoille. Tämän vuoksi oli haastavaa pitää tutkimuksessa rajaamamme ikäryhmä mukana analysoinnissa.

5 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS

Anonymiteetin säilyttämisellä on merkittäviä hyötyjä tutkimusta ajatellen. Tutkittavien pysyminen anonyymeinä lisää huomattavasti tutkijan vapautta. Tutkimuksessa on helpompi käsitellä arkoja ja vaikeita asioita jos tutkittavia suojaa anonymiteetti, eikä tutkijan tarvitse pelätä aiheuttavansa haittaa heille. Henkilöllisyyden salaaminen rohkaisee ihmisiä puhumaan suoraan ja rehellisesti ja vaikuttaa näin tutkimuksen luotettavuuteen. (Mäkinen 2006, 114.)

Yleensä laadullisessa tutkimuksessa aineiston kerääminen ja analysointi tapahtuvat osittain yhtä aikaa. Välttämättä selkeää eroa niiden välillä ei ole. (Metsämuuronen 2008, 48.) Aineiston keruuvaiheessa teimme analysointia ainoastaan keskustellen toistemme kanssa. Pyrimme siihen, että analysointi tapahtuu vasta, kun riittävä määrä keskusteluja on löydetty ja otettu talteen.

Jo tutkimusaiheen valinta oli meille eettinen ratkaisu. Emme ajatelleet miten helposti tai vaikeasti tutkimus olisi toteutettavissa, vaan sitä että aihe on merkitykseltään tärkeä. Koimme tutkimuksen tekemisen myös yhteiskunnallisesti tärkeäksi, koska internet on aineiston keruu menetelmänä vielä uusi.

Tutkimuksen eettinen vastuu on yhtäläillä riippuvainen sekä tutkijan lähtökohdista kuin myös tutkimustyöstä ja sen tuloksista. Laadullisen tutkimuksen kohdalla otosten valinta, ratkaisut jotka koskevat mukaan otettavia ja poisjätettäviä aiheita ja lähteitä siis rajaaminen kokonaisuudessaan, ovat kaikki suoranaisesti eettisiä ratkaisuja. (Varto 1992, 34.) Olemme rajanneet tutkimusaineistoa analysoidessa poissa sellaisia aiheita ja kommentteja, jotka voisivat loukata, haitata tai jollain tavalla vääristää kuvaa tutkimuksen alkuperäisestä tarkoituksesta.

Pyrimme tarkastelemaan tutkimuksen luotettavuutta koko opinnäytetyö prosessin ajan. Tässä tutkimuksessa luotettavuuteen vaikutti erityisesti se, että nuoret olivat vaikuttamassa siihen täysin vapaaehtoisesti.

Kun tutkimus kohdistuu ihmisiin, on selvittävää, miten siihen osallistuvien henkilöiden suostumus hankitaan, millaista tietoa heille annetaan ja millaisia riskejä heidän osallistumiseensa sisältyy (Hirsjärvi ym. 2000, 26). Tutkimuksen aineiston olemme keränneet internetissä sijaitsevien suomi24 keskustelupalstoilta, sekä hevostallinetin keskustelupalstoilta. Nämä sivustot ovat julkisia ja kaikille internetin käyttäjille ilmaisia. Tämän vuoksi tutkimuksen eettisiä kysymyksiä pohdimme erityisen huolellisesti, koska tutkimukseen osallistuvat keskustelijat eivät ole antaneet lupaa käyttää heidän kommenttejaan tutkimukseen, eivätkä he tiedä olevansa osallisia tutkimuksessa.

Internetissä kaikki on avointa kaikille. On siis selvää, että myös tutkimuksemme nuoret olivat tekstejä kirjoittaessaan hyvin tietoisia siitä, että heidän keskusteluaan voi lukea kuka vaan, koska vaan, missä päin maailmaa vaan. On siis oletettavaa, että he ovat myös tietoisia siitä, että heidän kirjoituksiaan voidaan hyödyntää myös tiedonkeruu – ja tutkimustarkoituksessa.

Tutkijan eettinen vastuu korostuu erityisesti sellaisissa tutkimuksissa, joissa tutkimus kohdistuu ihmisen henkilökohtaisiin kokemuksiin ja joissa käytetään menetelmiä, jotka edellyttävät suoraa kanssakäymistä tutkittavan ja tutkijan välillä. (Oulun Yliopisto 2002). Meidän tutkimuksessamme tutkittava ilmiö ja siihen liittyvät asiat olivat hyvin henkilökohtaisia, osa jopa arkaluontoisia. Emme olleet minkäänlaisessa kanssakäymisessä tutkittavien kanssa, joten sen osalta tutkimuksen eettinen vastuu oli helpompi toteuttaa.

On eettisesti tärkeää huomioida, että tutkimuksesta ei aiheudu tutkimukseen osallistuneille minkäänlaista haittaa (Oulun Yliopisto 2002). Meidän tutkimuksessamme ei tutkittaville nuorille koitunut haittaa sen enempää, kuin vaivaakaan. Anonymiteetti säilyi täydellisesti koko tutkimusprosessin ajan.

Tutkimuksen tekemiseen liittyy aina kysymys tutkijoiden rehellisyydestä. Tutkija ei voi kirjoittaa vastoin parempaa tietoaan eikä sivuuttaa tutkimuksen kannalta oleellisia seikkoja. (Clarkeburn & Mustajoki 2007, 84; Oulun Yliopisto 2002.) Tutkimuksessamme eettisyys näkyy erityisesti pyrkimyksenä keräämämme aineiston ja siitä saatavien tulosten totuudenmukaiseen esittämiseen. Pyrimme koko tutkimusprosessin ajan siihen, että emme sivuuta sellaista materiaalia, joka on tutkimuskysymystemme kannalta oleellista. Tutkimuksemme teoriaosuudessa käyttämämme lähteet olemme ilmoittaneet asianmukaisesti. Olemme myös esittäneet lähdemateriaaleja mahdollisimman laajalti, jotta tutkimuksemme lukija voi itse punnita teoria-aineiston luotettavuutta ja eettisyyttä.

Eettisille kysymyksille on tyypillistä se, että niihin ei ole selkeitä ja yksiselitteisiä vastauksia (Clarkeburn & Mustajoki 2007, 22). Lähes kaikkien tutkimusten eettisenä tavoitteena voidaan kuitenkin pitää tutkimusaineiston asianmukaista käsittelyä sekä anonymiteetin säilyttämistä (Hirsjärvi 2001, 27). Meidän tutkimuksessamme anonymiteetin säilyttäminen oli itsestään selvää, koska emme itsekään tienneet keskusteluun osallistuneiden henkilöllisyyttä ja taustaa.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tutkimuksemme tulokset jakaantuivat kolmeen eri osa- alueeseen ja ne ovat vastauksia tutkimuskysymyksiimme. Ensimmäisessä kappaleessa tuomme esille poimimiemme viestiketjujen aihealueet pääpiirteittäin. Toisessa alakappaleessa kerromme millaista keskustelua alkoholi herätti nuorten keskuudessa. Olemme lainanneet tutkimus tuloksiin viestiketjun osia, sekä yksittäisiä kommentteja keräämästämme aineistosta. Lainaamamme kommentit ovat suoria lainauksia aineistosta. Lainaukset olemme jättäneet alkuperäiseen muotoonsa, joten mahdolliset kirjoitusvirheet ja kirjoitusasut ovat kommenttien lähettäjien omia.

6.1 Viestiketjujen aihealueet

Alkoholiin viittaavia viestiketjujen aihealueita löysimme yhteensä kahdeksan kappaletta, joissa nuorten näkemykset alkoholista jakaantuivat laidasta laitaan. Ensimmäisen viestiketjun aloittaja halusi tietää mitä ovat nousu- ja laskuhumala ja onko näillä jotain välivaiheita. Toisen viestiketjun aloittaja halusi tietää juovatko toiset nuoret alkoholia ja paljonko he pystyvät sitä nauttimaan. Kolmannessa viestiketjun aloittaja halusi myös tietää paljonko toiset nuoret juovat alkoholia. Neljännessä viestiketjussa aloittaja halusi tietää onko muita nuoria alkoholisteja keskustelupalstoilla paikalla.

Viidennen viestiketjun aloittaja halusi tietää nouseeko muilla keskustelupalstoilla lukevilla nuorilla yksi kalja päähän. Kuudennen viestiketjun aloittaja kirjoitti, että jokainen nuori pitäisi rokottaa alkoholia vastaan. Seitsemännen viestiketjun aloittaja halusi keskustella yleensäkin nuorten alkoholin käytöstä. Kahdeksannen viestiketjun aloittaja kertoi olevansa humalassa entistä herkemmin ja halusi tietää muiden kokemuksia kyseisestä asiasta.

Viestiketjujen aihealueista näkee selvästi kuinka monet nuoret haluavat vertaista kokemusta ja tietoa muilta nuorilta alkoholiin liittyvissä asioissa. Eniten mielipiteitä ja kommentteja nuorissa herätti viestiketjun aloitus, jossa aloittaja kysyi muilta nuorilta paljonko he juovat alkoholia.

6.2 Vastausten sisältöalueet

Esitämme vastausten sisältöalueet taulukko mallissa luokittain. Laadimme jokaisesta tutkimuskysymyksestä oman taulukon. Alaluokassa kerromme pelkistetyt ilmaukset aihealueesta. Yläluokka kuvastaa pelkistettyjen ilmausten yhteenvedon. Pääluokka antaa vastauksen tutkimuskysymykseen kun taas yhdistävä luokka kuvastaa tutkimuskysymystä. Kappaleiden sisällä esiintyy suoria lainauksia alkuperäisilmauksista.

6.2.1 Nuorten keskustelut alkoholin käytöstä keskustelupalstoilla

Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka	Yhdistävä luokka
<ul style="list-style-type: none"> - Alkoholia nautitaan paljon kerralla - Välinpitämättömyys - Leuhkiminen 	Humalahakuinen juominen	Avoimuus	Nuorten keskustelut alkoholin käytöstä keskustelupalstoilla
<ul style="list-style-type: none"> - Alkoholin haitat ja riskit: - Fyysinen riippuvuus - Psyykinen riippuvuus - Kavereiden painostus - Leimautuminen 	Huoli omasta ja kavereiden alkoholin käytöstä		

TAULUKKO 1 kuvastaa nuorten keskusteluja alkoholin käytöstä internetissä.

Tuloksissa käy ilmi, että nuoret keskustelevat alkoholin käytöstään internetissä hyvin avoimesti. Avoimuus näkyi sekä alkoholia runsaasti käyttävien, että raittiiden nuorten tavassa kirjoittaa. Avoimuus näkyi muun muassa siinä, kun eräät nuoret kirjoittivat kaveripiirin painostavan heitä käyttämään alkoholia. Monet kirjoittajista ilmaisivat arkailematta aidon huolensa ystäviensä ja ikätovereidensa liiallisesta alkoholin juomisesta. Jotkut nuorista olivat huolissaan myös omista juomistavoistaan. Osa tiedusteli alkoholin aiheuttamista haitoista ja riskeistä sekä riippuvuuden kierteen katkaisemisesta.

Nuoret kirjoittivat avoimesti myös siitä, kuinka usein ja kuinka paljon kerrallaan he alkoholia käyttävät. He kertoivat toisilleen myös käyttämiensä alkoholiannosten nimiä ja merkkejä. Osa tunnusti muille humaltuvansa erittäin

pienestä määrästä alkoholia. Muutamat nuorista avautuivat muille myös psyykkisistä ja sosiaalisista ongelmistaan ja itsensä lääkitsemisestä alkoholin avulla. Avoimissa keskusteluissa ilmeni selvästi se, että nuorten juominen on melko usein humalahakuista. Lisäksi nuorten tyyli kertoa juomistavoistaan antoi sellaisen kuvan, että he halusivat leuhkia alkoholin käytöstään muille keskustelijoille.

Monet keskustelijat kertoivat keskustelupalstoilla siitä, kuinka he juovat alkoholia sen vuoksi, että saisivat mahdollisimman korkean humalatilaa. Humalahakuisten nuorien keskusteluita löytyi viidestä viestien aloitusketjussa ja yhteensä viestejä kertyi kuusikymmentäkaksi kappaletta.

Humalaan tulen jo kolmesta annoksesta, mutta koska haluan kunnon kuoseihin niin juon yleensä 6- 12 annosta

Osa nuorista on osallistunut keskustelupalstoille kertoakseen huolestaan, joko omaan tai kavereidensa alkoholin kulutukseen. Suurin osa näistä nuorista haluaa kuulla muiden nuorten kokemuksia alkoholin haittavaikutuksista. Monet nuoret kertoivat, että syy alkoholin juomiseen liittyi myös kavereiden painostus. Nuoret pelkäsivät heidän itsensä tai kavereidensa leimautuvan muiden silmissä alkoholisteiksi. Suurin osa näistä nuorista haluaa kuulla muiden nuorten kokemuksia alkoholin haittavaikutuksista. Keskusteluita joissa nuoret olivat huolissaan omasta tai kavereidensa juomisesta löytyi viiden viestin aloitusketjussa ja yhteensä viestejä kertyi kaksitoista kappaletta

mulla on ollu jo pari vuotta hirvee alkoholismi. Juon joka ihan hirveesti. En vaan voi kieltäytyä ku kaverit pyytää messiin juomaan. Se alkaa perjantaina ja loppuu maanantaina. Illan aikana menee helposti lava kaljaa tai kaikkee muuta litkui. Mä en pysty enää lopettaa juomista ku oon päässy vauhtiin. Kouluunkaan ei jaks mennä ku voi sen sijaan mennä kaljalle kavereiden kaa. Oon ollu katkasussa mut ei auttanu..MITÄ MÄ TEEN??

Alkoholiin kehittyä todella nopeasti fyysinenkin riippuvuus. Mistä se alkoholisti on sinne ojaan pompannut, ellei koskaan ole aloittanut juomista / kehittänyt riippuvuutta alkoholiin? Tosin en kutsuisi ketään alkoholistiksi, jos sattuu juomaan jokaviikonloppu.

Minä juon liikaa, lähes päivittäin. Minulla on psyykkisiä ongelmia (dissosiativisia, paniikki-/ahdistushäiriöitä ym.) joihin ei ole löytynyt toimivaa lääkitystä - paitsi alkoholi. En tahtoisi juoda näin paljon, mutta saan hetkeksi rennon, normaalimman olotilan kun olen humalassa.

Koita hankkia sellaisia kavereita/ystäviä, jotka ei juo. Yrittäkää viikonloppusin keksiä juomisen sijaan jotain muuta tekemistä. Oikeenlaisten ihmisten kanssa sitä hupia ei tarvitse alkoholilla houkutella esille.

Juon olosuhteiden pakosta. Ei löydy toimivaa lääkettä oireisiin, jotka ovat jo tehneet minusta lähes työkyvyttömän. 19-vuotiaana. Kun juon alkoholia, minusta tulee ulospäinsuuntautunut, iloinen, rento, sosiaalinen ja energinen. Ja tähän hyvin harvoin nykyään pystyn ilman alkoholia/muita päihteitä. Krapula lisää ahdistusta, joten on helppoa putkettaa montakin päivää.

Moni nuori haluaa tietää keskustelupalstojen kautta mitä alkoholia muut nuoret juovat ja paljonko he pystyvät niitä nauttimaan. Yhdessä keskustelun avauksessa oli galluppi, jossa keskustelun aloittaja halusi tietää laaja- alaisesti muiden ala- ikäisten juomistottumuksista. Galluppiin osallistui neljäkymmentäkuusi keskustelijaa.

No niin kaikki ala-ikäiset kohtalotoveri ryypääjät!
Paljonko teidän pitää juoda, että ootte hyvissä kuoseissa? pistäkää samalla mitä juotte mieluiten.

1.ikä 2.paino 3.tyttö/poika 4.monestako kaljasta/siideristä tai muusta
alk.juomasta tulette humalaan 5. lempijuomanne 6. oletteko jääneet kiinni
sosiaalitantat hus hus

1.17v 2.80kg 3.poika 4.äää... aika paha. Koskaan en hirveen tuiiteriin itseäni juo kun pitää jonkun kavereiden perään katella. Ehkä hieman alle 20 annosta ois aika lähellä. Jägermaister, jekkubatteri, hyvä punaviini, teguila ja hyvät oluet (alkon oluet tyyliä franziskaner, leffe ja sitten perus corona limen kanssa). 6.
Vanhemmat tietävät juomisistani kyllä

6.2.2 Nuoret juovat alkoholia eri syiden vuoksi

Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka	Yhdistävä luokka
<ul style="list-style-type: none"> - Alkoholi rentouttaa - Humalassa olo on mukavaa - Huolet unohtuvat - Tuo jännitystä arkeen - Rajojen kokeilu 	Hauskapito	Nuoret juovat alkoholia eri syistä	Sytä nuorten alkoholin käyttöön
<ul style="list-style-type: none"> - Sosiaalisista tilanteista selviäminen - Oireiden lievitys - Mielenterveysongelmien hoitaminen 	Ongelmien lievittäminen		
<ul style="list-style-type: none"> - Arjesta irrottautuminen - Yhdessä olo kavereiden kanssa - Yhteenkuuluvuuden tunne - Tuo sisältöä elämään 	Totuttu elämäntapa		

TAULUKKO 2 kuvastaa syitä nuorten alkoholin käyttöön. Tuloksista ilmenee, että nuoret käyttävät alkoholia kukanenkin eri syistä. Suurin osa nuorista kertoi juovansa alkoholia hauskanpidon takia. Muutamat kirjoittivat, että heille alkoholi on ainoa tapa saada onnellinen ja mukava olotila. Useat nuoret kuvailivat, miten alkoholi rentouttaa ja auttaa unohtamaan ikävät asiat ja kokemukset. Alkoholin kuvailtiin tuovan jännitystä tylsään arkeen ja osa kirjoitti juovansa vain

siksi, koska humalassa on niin mukava olla. Myös rajojen kokeilu ja huolten unohtaminen liittyivät alkoholin käyttöön.

Suurin osa nuorista kertoo juovansa alkoholia, koska se on nuorten tapa viettää vapaa-aikaa. Alkoholin avulla he irrottautuvat arjesta ja kouluasioista. He kertoivat, että alkoholin juominen on sosiaalinen tapa ja tilanne, missä tavataan tuttuja kavereita. Alkoholi lisäsi yhteenkuuluvuuden tunnetta ja oli tärkeä osa ikätovereiden tapaamisia. Vapaa-ajan viettotavan vuoksi alkoholia juovat nuoret osallistuivat keskusteluun kolmessa viestien aloitusketjussa ja viestejä kertyi yhteensä kahdeksan kappaletta.

Olen itse 14v ja juon pitääkseni hauskaa, en ollakseni kova ja esittäkseni. Esim kavereiden synttäreillä ja lomilla on kiva vetää perseet ja bailata. Ryyppään ehkä kerran kuussa eli oikeestaan aina kun joku on hyvä syy juhlia.

Osa nuorista kertoi alkoholin olevan lääke ja ainoa ratkaisu psyykkisten ongelmien ja oireiden hoitoon. Alkoholin kerrottiin tuovan hetkellistä lievitystä ongelmiin ja pahaan oloon. Muutama nuorista kertoi käyttävänsä alkoholia siksi, että he kykenevät selviämään arjen sosiaalisten tilanteiden tuomista paineista. Ongelmat vaihtelivat vakavasta luokiteltavista ongelmista tavallisiin pelkoihin, joita nuoruuden ikävaiheessa koetaan. Ongelmien lievittämisen vuoksi alkoholia juovien nuorten keskusteluita löytyi yhteensä kahdessa viestien aloitusketjussa ja yhteensä viestejä kertyi kymmenen kappaletta.

Juon olosuhteiden pakosta. Ei löydy toimivaa lääkettä oireisiin, jotka ovat tehneet minusta lähes työkyvyttömän. Kun juon alkoholia, minusta tulee ulospäin suuntautunut, iloinen, rento, sosiaalinen ja energinen. Ja tähän harvoin pystyn nykyään ilman alkoholia/muita päihteitä. Krapula lisää ahdistusta, joten on helppoa putkettaa montakin päivää.

Minä juon liikaa, lähes päivittäin. Minulla on psyykkisiä ongelmia (dissosiativisia, paniikki-/ahdistushäiriöitä ym.) joihin ei ole löytynyt toimivaa lääkitystä - paitsi alkoholi. En tahtoisi juoda näin paljon, mutta saan hetkeksi rennon, normaalimman olotilan kun olen humalassa.

Monet nuorista eivät kertoneet varsinaista syytään alkoholin käytölleen. Teksteistä ilmeni, että alkoholin juominen on tapa, johon on totuttu. Alkoholia juomalla nuoret kokivat kuuluvansa johonkin ja tuovan sen sisältöä elämäänsä. Lisäksi nuoret kertoivat alkoholin kuuluvan kaveripiirissä totuttuun tapaan viettää aikaa ja antavan sen sisältöä elämäänsä. Alkoholia totumuksen vuoksi juovia nuoria keskusteltiin kahdessa viestien aloitusketjussa ja yhteensä viestejä kertyi yhdeksän kappaletta.

Ei mulla mitään erityistä syytä dokaamiseen oo. Mutta dokaan yhä useemmin kuin ennen, aikaisemmin 1-2krt kuukaudessa, mut nykyään kaks kertaa viikossa. Nyt kesälomalla 4krt viikossaki tullu nostettuu kuppia..Varmaan olisin joka päivä jos olisin saanut kavereita mukaan. Tunnen kyllä pakollista tarvetta lähteä juhlimaan kun tuntuu etten osaa pitää hauskaa ilman että olen kännissä.

6.2.3 Nuorten alkoholitottumukset

Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka	Yhdistävä luokka
<ul style="list-style-type: none"> - Juodaan usein ja paljon kerralla - Ongelmakäyttäjät - Juominen aloitettu varhaisella iällä - Muiden päihteiden käyttö 	Alkoholilla suuri merkitys	Nuorten alkoholitottumukset	Alkoholin merkitys nuorten elämään
<ul style="list-style-type: none"> - Juodaan silloin tällöin ja kohtuudella - Juominen ajoittuu viikonloppuihin ja lomiin - Pystytään huolehtimaan itsestä ja kavereista - tiedostavat alkoholin vaarat 	Alkoholilla vähäinen merkitys		
<ul style="list-style-type: none"> - Viettävät vapaa-aikaa ilman alkoholia - Kaveripiiri raitis - paheksuvat alkoholia käyttäviä nuoria - Eivät koe alkoholin käyttöä tarpeelliseksi - Varoittavat alkoholin käytöstä muita 	Alkoholilla ei ollenkaan merkitystä		

TAULUKKO 3 kuvastaa alkoholin merkitystä nuorten elämään. Tuloksista ilmenee, että nuorten alkoholitottumukset vaihtelevat merkittävästi. Alkoholitottumukset jakaantuvat selkeästi kolmeen eri luokkaa; alkoholin suurkuluttajiin, alkoholin kohtuukäyttäjiin ja kokonaan raittisiin nuoriin.

Alkoholin suurkuluttajat kertovat juovansa usein ja suuria määriä kerralla. Juominen on aloitettu yleensä jo varhaisella iällä. Suurkuluttaja-nuoret käyttävät usein alkoholia myös peittääkseen ja hoitaakseen omia ongelmiaan. Näiden nuorten alkoholinkäyttöön liittyy usein myös muut päihteet ja sekakäyttö. Runsaasta alkoholin käytöstä keskusteltiin neljässä viestien aloitusketjussa. Yhteensä viestejä runsaasta alkoholin käytöstä esiintyi kahdeksassatoista viestissä.

Mulla on itelläki ongelmia alkoholin suhteen..aloin juomaan 13 vee ja sen jälkeen ei ole moneen vuoteen selvää vkl nähty. inhottavaa kun kaikki rahat menee ja tuntuu vaan ettei jaksa tehdä mitään koska aina on rapulassa tai päissään. haluaisin lopettaa mutta ei vaan pysty! kaikki kaveritki vaan juo. ja sitten kaikki sanoo että keksit jotain muuta tekemistä. MUTTA MITÄ jos kerta kaikki kaveritki vaan juo..

Olen tässä nyt juonu jokatoinenpäivä eilen viimeks ja nyt ois keskiviikkona tarkoitus taas ottaa..kun kaverin synttärit☺ja poltan helposti noin 20 tupakkaa per päivä ja viikonloppuna enempi:D

Alkoholin kohtuukäyttäjät kertovat juovansa silloin tällöin ja kohtuudella. Juominen sijoittuu yleensä viikonloppuihin ja lomiin. He kertovat osaavansa pitää humalatilan sellaisena, että pystyvät huolehtimaan itsestään ja kavereistaan. Nämä nuoret tiedostavat myös alkoholin käytön riskit ja vaarat. Alkoholin kohtuukäyttäjät keskustelivat kahdessa viestiketjussa ja yhteensä viestejä kertyi kaksitoista kappaletta.

Oon 17 vuotias poika, en polta mutta juon noin kerran pari vuodessa ja juhlapäivinä. mutta en koskaan juo överiksi asti. vaan yleensä joudun paimentamaan muita jotka innostuu vähän ottamaan. Kohtuujuominen on mielesti ihan ookoo juttu, tutustuu uusiin ihmisiin yms.

Raittiit nuoret kertovat taas viettävänsä vapaa- aikansa ilman alkoholia, eivätkä koe alkoholin käyttöä tarpeelliseksi. Heidän kaveripiirinsä koostuu raittiista nuorista ja saattavat paheksua alkoholia käyttäviä nuoria. Keskusteluissa ilmeni myös kuinka nämä nuoret varoittavat alkoholin käytön vaaroista muita. Raittiit nuoret keskustelivat kolmessa viestiketjussa. Yhteensä viestejä kertyi kymmenen kappaletta.

En tajuu miks pitäis ylipäättäänkään juoda. Varsinkin alaikäisenä, siinä on sit kivaa jos jää kiinni. Polttaakaan ei kyl kannata minkään ikäisenä. Se nyt, jo on täysi-ikäinen, ja juo vähän on okei mut en kyllä suosittele juomista tai polttamista kenellekään. oon itekki viistoista ja mun kaveritkaan ei ota.

millainen tulevaisuus on odotettavissa näille 12-14v joka viikonloppu juopotteleville surkimuksille?

Miksi kysyt juuri 12-24v juupoista? Miten niiden juopottelu eroaa 15-17v juopottelusta? Olet luultavasti juuri täyttänyt 15 ja haluat nyt kovistella.

12-15vuotiaiden juopottelu eroaa sillä tavalla 16-17vuotiaitten juopottelusta, että nämä nuoremmat juovat sen takia, että pääsee esittämään olevansa kännissä ja saadakseen kovemman maineen. Siitä vanhemmat ovat pahasti jo koukussa ja juopottelevat sen takia, jos siis on aloittanut 12-15vuotiaan iässä.

7 TUTKIMUKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET

1. Tutkimustulosten perusteella nuoret keskustelevat alkoholin käytöstään internetin keskustelupalstoilla avoimesti.
2. Tutkimustuloksista ilmeni, että nuoret käyttävät alkoholia joko hauskan pidon ja vapaa-ajan kulutuksen vuoksi, tai he lievittävät alkoholin avulla omia ongelmiaan.
3. Tutkimuksista saatujen tulosten perusteella voidaan olettaa, että suurimmalle osalle internet – keskusteluihin osallistuvien nuorten tavanomaiseen tyyliin kuului alkoholin käyttö. Joukossa oli myös kohtuukäyttäjiä sekä aivan raittiita nuoria.

8 POHDINTA

Tutkimuksemme tarkoituksena oli saada selville, miten nuoret keskustelevat internetissä alkoholin käytöstään. Tutkimusaineistoa lukiessamme halusimme myös ottaa selvittää, mitkä ovat yleisimmät syyt nuorten juomiseen. Internetin keskustelupalstojen avulla pääsimme hyvin kosketuksiin nuorten todellisen kokemusmaailman kanssa. Saimme konkreettista tietoa nuorten ajatuksista alkoholia kohtaan.

Internetissä käytävien keskustelujen pohjalta teimme havainnon, että nuorten juominen on yllättävän hyväksyttävää yhteiskunnassamme. Nuoret kertoivat avoimesti vanhempiensa suhtautumisesta heidän alkoholin käyttöönsä. Useat nuoret kirjoittivat, että heidän vanhempansa ovat tietoisia heidän toistuvasta juomisestaan. Mielestämme monilta nuorilta tuntui puuttuvan selkeät rajat.

On hyvä huomioida, että nuorten suhtautuminen alkoholiin muuttuu jatkuvasti ajan mukana. Trendit, tyylisuuntaukset sekä asenteet vaihtelevat ja nämä vaikuttavat monella tapaa alkoholin kokeiluun sekä käyttöön. Vuonna 2007 kirjoitetun lähdekirjamme Nuoret ja alkoholi mukaan alkoholin juominen olisi jopa vähentynyt viime vuosina tiettyjen ikäryhmien keskuudessa. Meidän tutkimuksemme mukaan humalahakuinen juominen ja alkoholin ongelmakäyttö eivät kuitenkaan näyttäneet vähenemisen merkkejä. Päällimmäiseksi tunteeksi jäi se, että alkoholiongelmaisista on nuorten keskuudessa runsaasti. Tulokset kuitenkin antoivat ymmärtää, että myös kohtuukäyttäjät sekä raittiita nuoria on yllättävänkin paljon.

Pohdimme laajasti tutkimuksen luotettavuutta koko opinnäytetyöprosessin ajan. Tulimme siihen tulokseen, että keskustelupalstoilta saatu aineisto on todennäköisesti luotettavampaa, kuin esimerkiksi järjestetty haastattelutilanne. Nuoret kertovat anonyymisti omia asioitaan ja tunteitaan muille keskustelijoille. On kuitenkin oletettavaa, että nuoret saattavat tahallisesti kertoa virheellistä tietoa, jos he haluavat leuhkia tekemisillään tai saavutuksillaan. Jos kyseessä

olisivat aikuiset, olisi keskustelujen luotettavuus mielestämme korkeammalla tasolla.

Luulemme, että keskustelupalstojen suosio tulee säilymään tai kasvamaan tulevina vuosina. Keskustelupalstoilta saatu vertaistuki ja kokemusten vaihto on nuorille erittäin merkityksellistä, varsinkin jos nuori kokee, että hänen toimintansa on jollakin tavalla poikkeuksellista. Alkoholista runsaasti käyttävä nuori ei välttämättä uskalla kertoa asiasta läheisilleen. Samoin alkoholista kokonaan kieltäytyvä nuori ei välttämättä kykene tuomaan ajatuksiaan julki muuten, kuin anonyymisti keskustellen. Tällaisille nuorille voi jo olla merkityksellistä, että he tietävät jonkun lukevan heidän kokemuksiaan. Mieltä askarruttavien asioiden jakaminen helpottaa ja useimmiten keskustelupalstoilta löytyy joku, joka ajattelee asioista samankaltaisesti.

Anonyymisyys ja keksitty nimimerkki luovat turvallisuutta keskustella vaikeistakin asioista. Osa nuorista saattaa vääristellä asioita siksi, että kukaan ei voi tunnistaa heitä kirjoittajaksi. Anonyymisyys antaa mahdollisuuden luoda itsestä täysin erilaisen kuvan, kuin mitä todellisuudessa on. Esimerkiksi ujo ja hiljainen nuori saattaa tekeytyä rohkeaksi ja kovaluonteiseksi, saaden näin muiden ikäistensä arvostusta ja ihailua. Keskustelupalstat voivat toimia myös pahanolon purkamiskeinona, joka mielestämme näkyi selvästi nuorten kannanotoissa. Toisten juomistottumuksia ja kokemuksia saatettiin vähätellä, kun taas omien kokemusten merkitystä korostettiin.

Tutkimusta tehdessämme havaitsimme, kuinka keskustelupalstat ovat hyvä keino nuorten avautua anonyymisti alkoholin käytöstään. Palstoilla he pystyvät puhumaan asioistaan avoimesti ja silloin, kun he kokevat sen tarpeelliseksi itselleen. On tärkeää, että nuoret saavat keskustelupalstojen kautta tarvitsemiaan neuvoja ajasta tai paikasta riippumatta. Koimme, että nuorten avoin kirjoitustyyli lisäsi huomattavasti myös luotettavuuden tuntua tutkimuksen tekemisessä.

Keskusteluja kerätessä ja aineistoa analysoitaessa suurimmaksi huolenaiheeksi nousivat alkoholia runsaasti käyttävät nuoret. Oli yllättävää, miten yleistä

alkoholin käyttäminen lääkkeenä onkaan. Useat nuoret keskustelivat siitä, miten he lievittävät oireita ja ongelmia juomalla alkoholia. Mielenveysongelmien ja sosiaalisten pelkotilojen hoitaminen ei pitäisi tapahtua alkoholin avulla, sillä on selvää, että näiden ongelmien lisäksi nuorelle kehittyy nopeasti myös alkoholiriippuvuus. Jatkuva alkoholin käyttö lisää myös ongelmia niin fyysisellä, psyykkisellä, henkisellä kuin sosiaalisellakin osa-alueella.

Alkoholin ongelmakäyttäjien lisäksi meitä hämmästytti, miten moni keskusteluun osallistuneista nuorista oli täysin raittiita. On erittäin hyvä, että myös nuoret, jotka eivät käytä alkoholia osallistuvat siitä keskustelemiseen. Näin raittiit nuoret eivät koe olevansa yksin. Myös alkoholia käyttävät saattavat saada kimmokkeen kokeilla raitista elämäntapaa. Varoittavien esimerkkien vaikutus on varmasti suurempi, jos sen antaa saman ikäryhmän edustaja, eikä aikuinen tai vanhempi. Alkoholiin liittyvistä riskeistä puhuminen keskustelupalstoilla saattaa joidenkin kohdalla siirtää alkoholin ensikokeilua myöhemmälle iälle.

Mielestämme internetin keskustelupalstoja olisi hyvä käyttää aineistonkeruumenetelmänä vastaavissa tutkimuksissa, koska lähes kaikkien nuorten elämään kuuluvat internetin sosiaaliset verkostot. Nuoret jakavat kokemuksiaan todennäköisesti avoimemmin ja rehellisemmin, kuin todellisissa haastattelutilanteissa.

Jatkoa ajatellen tärkeiksi tutkimusaiheeksi nostaisimme raittiiden nuorten tutkimisen. Olisi hyvä selvittää, mitkä ovat syyt juomattomuuteen ja raittiiseen elämäntapaan. Tässä yhteydessä voitaisiin selvittää, miten nuori on pysytellyt erossa päihteiksi ja mistä nuori on saanut rohkeutta kieltäytyä alkoholikokeiluista. Onko valistuksella ollut osuutta raittiuspäätöksen teossa. Tämän kaltaisten tutkimusten avulla voitaisiin kehittää ennaltaehkäisevää päihde – ja valistustyötä nykyistä toimivammaksi.

Toinen jatkotutkimushaaste on tutkia muun muassa internetin keskustelupalstoja materiaalina käyttäen sitä, mistä nuoret hankkivat alkoholia ja muita päihteitä. Tätä kautta voitaisiin kehittää keinoja puuttua alkoholin saatavuuteen ja hankkimiseen.

Kolmanneksi tärkeäksi tutkimushaasteeksi nostamme nuorten vanhempien osuutta alkoholin juomiseen ja juomattomuuteen. Samassa yhteydessä olisi hyvä tutkia, ovatko vanhemmat tietoisia nuortensa juomisesta ja millainen osuus heillä on lastensa alkoholin käyttöön ja alkoholin hankintaan. Tämän lisäksi tutkimus antaisi valmiuksia kehittää keinoja tukea nuorten vanhempia kasvatustyössään.

LÄHTEET

- Aalto, Tuija & Uusisaari, Marylka Yoe. Nettielämää- Sosiaalisen median maailmat 2009. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy
- Aaltonen, Marjo & Ojanen, Tuija & Vihunen, Riitta & Vilen, Marika 2007. Nuoren aika. Helsinki: WSOY.
- Alasuutari, Pertti 2001. Laadullinen tutkimus. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Alko 2007. Aivot ja alkoholi.
[http://www.alko.fi/fi/5B04F85CBC77D4D0C22572B3004ADE8C/\\$file/Alkoholi_ja_aivot.pdf](http://www.alko.fi/fi/5B04F85CBC77D4D0C22572B3004ADE8C/$file/Alkoholi_ja_aivot.pdf) . Viitattu 26. 02. 2010
- Alkoholilaki 1994/1143. Finlex.fi.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19941143>. Viitattu 3.8.2009
- Annala, Tuula & Hemmilä, Irja & Holopainen, Antti. 1999. Myllypuroprojekti : Verkostonäkökulma nuorten päihdeongelmiin. Helsinki: A-klinikkasäätiö
- Asbury, William F & Ketcham, Katherine 2000. Beyond the Influence- Understanding and Defeating Alcoholism. New York: Bantam Books
- Aula, Pekka & Matikainen, Janne & Villi, Mikko(toim.) 2006. Verkkoviestintäkirja. Helsinki: Yliopistopaino
- Bulletin Community Forum 2008.
http://www.vbulletin.com/forum/faq.php?faq=vb3_board_usage. Viitattu 24.11.2009
- Clarkeburn, Henriikka & Mustajoki, Arto 2007. Tutkijan arkipäivän etiikka. Tampere: Vastapaino

- Eskola, Jari & Suoranta, Juha 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen.
Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy
- Haasio, Ari 2007. Internet –tiedonhaun teho-opas. Vaajakoski: Gummerus kirjapaino Oy.
- Haasio, Ari 2008. Kaikki irti Internetistä. Vaajakoski: Gummerus kirjapaino Oy.
- Harvisalo, Riikka 2006. Kaikki eivät tajua kuinka vaarallisia ne ovat. Oulun Yliopisto Kasvatustieteiden tiedekunta. Viitattu 4.7.2009.
- Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2000. Tutki ja kirjoita. Vantaa: Tummavuoren kirjapaino Oy
- Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2001. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Hyppönen, Annikki; Joutsu, Jaakko & Ojala, Alice 2007. Tietokoneen käyttötaito: Office 2007- ohjelmille. Osa 1. Jyväskylä: WSOYpro, Docendo.
- Joensuu, Mika 2007, Nuorten internet – yhteisöt ja niiden merkitys nuorisotyön kannalta, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Helsinki, opinnäytetyö.
- Katajamäki, Jyrki & Snellman, Marja 1999. Juodaan kaikki tästä. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Viitattu 4.7.2009
- Kivelä, Jussi & Lillqvist, Tuomas 2002. Nuorten päihdekokeilut Sipoossa. Helsingin Diakonia- ammattikorkeakoulu. Viitattu 4.7.2009
- Kyngäs, Helvi & Vanhanen, Liisa 1999. Sisällön analyysi. Hoitotiede- Journal of Nursing Science. Vol.11, 1/1999

- Kuuskoski, Eeva 2005. Alkoholien ihannointi tarvelee lapsen kasvurauhaa. Mannerheimin lastensuojeluliitto: Tiedotteet ja uutiset. http://www.mll.fi/ajankohtaista/tiedotteet_ja_uutiset/?x41088=2320487. Viitattu 20.9.2009
- Lahti, Minna 2001. Domesticated violence : The power of the ordinary in everyday Finland. Helsinki: Yliopistopaino
- Lappalainen-Lehto, Riitta & Romu, Maija-Liisa & Taskinen, Mailis 2007. Haasteena päihteet – Ammatillisen päihdetyön perusteita. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.
- Lastensuojelulaki 2007/417. Finlex.fi. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2007/20070417>. Viitattu 3.7.2009
- Leisto, Leila & Tuomikoski-Koukkula, Suvi 2005. Tyttöjä pohjoisen yössä - Tyttöjen kokemuksia päihteiden käytöstä sekä sosiaalityöntekijän ja poliisin interventioista. Lapin yliopisto: Rovaniemi.
- Metsämuuronen, Jari 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
- Metsämuuronen, Jari 2008. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
- Mäkinen, Olli 2006. Tutkimusetiikan ABC. Vaajakoski: Gummerus kirjapaino Oy
- Mönkkönen, Kaarina 1999. Solmusta kiinni. Nuorten päihdetyön opetusmoniste. Helsinki: Hakapaino Oy.

Nilsson, Björn 2001. Barn - och ungdomspsykologi. Sweden, Lund: Studentlitteratur.

Nurmi, Jari- Erik; Ahonen, Timo; Lyytinen, Heikki; Lyytinen, Paula; Pulkkinen, Lea & Ruoppila, Isto 2006. Ihmisen psykologinen kehitys. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Oulun Yliopisto 2002. Tutkimuksen eettiset näkökohdat.
<http://herkules.oulu.fi/isbn9514269012/html/x495.html>. viitattu 26.2.2010.

Senu. Loimaan seutukunnallinen nuorisotoimi 2009.
<http://www.senu.fi/index.php?40>. Viitattu 14.8.2009.

Seppälä, Pauliina & Mikkola, Tomi 2004. Huumeet internetissä ja nuorisokulttuureissa- havaintoja huumeiden merkityksistä ja riskikäsitteistä käyttäjäpiireissä. Saarijärvi: Gummerus kirjapaino Oy

Seppälä, Sonja 2008. Jyväskylän ammattikorkeakoulun maine internetin keskustelupalstojen perusteella, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Liiketalous, Opinnäytetyö.

Suomen Vanhempainyhdistys IRTI HUUMEISTA ry 1994. Huumeita? EI MINUN LAPSENI. Ykkös-Offiset Oy: Vaasa.

Söderling, Lars 1993. Alkoholismin aakkoset. Suomen Alfa Klinikat. Raahen kirjatyö: Raahen.

Taloustutkimus Oy 2007. Kvalitatiivinen tutkimus.
http://www.taloustutkimus.fi/tuotteet_ja_palvelut/tiedonkeruuratkaisu_t_ja_monitila/kvalitatiivinen_tutkimus/. Viitattu 25.2.2010.

Tigerstedt, Christoffer 2007. Nuoret ja alkoholi. Helsinki: Hakapaino Oy.

Töttö, Pertti 2000. Pirullisen positivismin paluu – laadullisen ja määrällisen tarkastelua. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Varto, Juha 1992. Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä Oy.